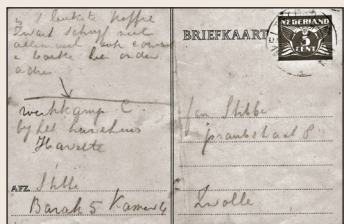

Een goed inzicht in het kampleven wordt verkregen door Hans Freudenthal. Hij is wiskundige en woont met zijn vrouw en vier kinderen in Amsterdam. Naast vele brieven aan zijn vrouw, houdt hij een dagboek bij.

Het wekelijkse contact met het huisgezin gebeurt met brieven en briefkaarten.

Het joodse kamp heeft een zeer gemêleerd gezelschap van o.m. dokters, grondwerkers, advocaten, ingenieurs, wetenschappers, musici, kunstenaars en marktkooplieden. Het kamp ligt in het 'Sperrgebied' en bezoek in het kamp is niet toegestaan. De mannen kunnen zelf echter vrij rondlopen en boodschappen doen in het dorp, waarbij de Jodenster vaak wordt verborgen onder hun kleding. Men put troost uit het samenzijn met elkaar en van de bewegingsvrijheid in de natuurlijke omgeving. Om de vier weken heeft men recht op verlof, maar daar komt het vaak niet van. Wel mogen hun vrouwen hen in het weekend bezoeken en wordt er afgesproken in de plaatselijke café 's en pensions of bij particulieren. Het contact met hun gezin is erg belangrijk. Dagelijks komen en gaan brieven en pakjes van en naar huis en er is geen controle op de inhoud. Door de voedselpakketten is er de nodige sluikehandel. Het dagelijkse leven bestaat uit slapen, eten en werken. 's Avonds wordt er gekaart, worden brieven geschreven en in het weekend wordt er veel gewandeld in de natuur. In het kamp zijn ook een aantal bekende musici, waaronder de destijds bekende violist Benny Behr, die regelmatig optreden voor hun medekampgenoten.

De ochtend begint al vroeg met een bord soep of havermoutpap. Het zijn lange werkdagen van 7.00 uur tot 18.00 uur 's avonds. Het warme eten komt van de Gaarkeuken uit Meppel.

Het werk aan het vliegveld wordt uitgevoerd door meerdere aannemers, waaronder de hoofdaannemer Walther en Kottman uit Haarlem. De werkomstandigheden worden redelijk genoemd, er heerst geen ijzere discipline. De materialen worden veelal aangevoerd per boot. Er zijn veel bakstenen nodig voor de start- en rolbanen, graszoden voor de rolvelden die gestoken worden in de omgeving en heel veel zand dat gewonnen wordt in het Uffelterzand. Voor het transport worden smal- en veldsporen aangelegd. Ten behoeve van de voedselvoorziening wordt een grote boerderij gevorderd met 150 ha grond.

Vanaf eind juli 1944 neemt het dagelijkse luchalarm toe en in de nacht van 16 op 17 september wordt de Grote Startbaan grondig vernield. De Joden zijn dan al naar huis, nadat ze op 7 september, vlak na Dolle Dinsdag worden ontslagen. De mannen gaan lopend, fietsend of met de trein terug naar huis, waar ze veelal onderduiken tot het einde van de oorlog. Op 24 maart 1945 wordt met een precisiebombardement het vliegveld definitief van de kaart geveegd. De heets afgebroken kamp aan de Hunebeddenweg wordt zwaar gebombardeerd, een beladen landschap achterlatend als stille getuige van een bizarre periode uit het leven van deze joodse mannen.

Als op 13 april Havelte wordt bevrijd, kan men met de wederopbouw beginnen.

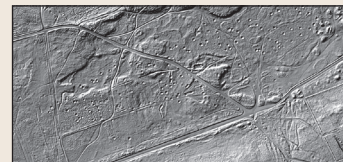
Voor het transport van de grondstoffen worden meerdere veldspoorlijnen aangelegd die regelmatig worden gebombardeerd.

Het grote zandtransport voor de aanleg van de Startbaan gebeurt met diesel- en stoomlocomotieven.

Op 24 maart 1945 wordt het reeds afgebroken kamp nog eens met bommen doorzeefd.

Op een recente hoogtefoto zijn de omtrekken van de barakken nog goed zichtbaar, evenals de talrijke bomkraters.